

Stichting Model European Parliament Nederland

JAARVERSLAG 2008

Dank

Dank gaat uit naar allen die de activiteiten van het Model European Parliament in Nederland mogelijk hebben gemaakt:

- Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:
Europees Platform
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Ministerie van Defensie

- Europese Commissie Vertegenwoordiging in Nederland
- Voorlichtingsbureau Europees Parlement in Nederland
- Nederlandse Ambassade te Stockholm
- Nederlandse Ambassade te Bratislava

- Provinciale Staten van Groningen
- Provinciale Staten van Overijssel
- Provinciale Staten van Flevoland
- Provinciale Staten van Limburg
- Gemeente Utrecht
- Gemeente Noordoostpolder
- Gemeente Kerkrade

- Provinciale coördinatoren van het Model European Parliament

- Gastouders in Groningen, Zwolle, Utrecht, Lelystad en Emmeloord

Colofon

april 2009

Stichting Model European Parliament Nederland
Surinamestraat 10
2585 GJ Den Haag
tel. 070 - 362 46 45
fax 070 - 365 63 02
e-mail: mep@vansminia.nl
www.mepnederland.nl

Samenstelling: Alice Boreel-Schwartz
Marijke Farahani-Schoonenboom

INHOUD

▪ Algemeen	
- Inleiding.....	3
- Het Model European Parliament in 2008.....	4
- Onderscheiding secretaris-generaal.....	4
▪ Provinciale activiteiten	
- Schoolconferenties.....	5
- Provinciale conferenties.....	5
▪ Nationale activiteiten	
- 20 ^e Nationale MEP conferentie.....	5
Programma	6
Modern European Press	7
▪ Internationale activiteiten	
- Internationale MEP conferentie Stockholm, Zweden.....	8
Programma	8
Verslag	10
- Internationale MEP conferentie Bratislava, Slowakije.....	12
Programma	12
Verslag	14
- Conferentie Model OVSE.....	16
Programma	17
Verslag	17
▪ Verkorte jaarrekening 2008	20
▪ Comité van Aanbeveling, Bestuur en Coördinatoren	22

ALGEMEEN

Inleiding

De Stichting Model European Parliament Nederland (MEP) wil jonge mensen een beter inzicht geven in het Europese integratieproces en de werking van de Europese Unie. Daarnaast wil zij een politiek bewustzijn kweken. Sinds 1990 organiseert de Stichting daartoe simulatiezittingen van het Europees Parlement voor scholieren.

In heel Nederland is het MEP inmiddels een begrip. Ruim 1500 leerlingen uit de hoogste klassen van HAVO en VWO doen jaarlijks als 'Europarlementariër' mee aan provinciale, nationale of internationale conferenties. Op die conferenties komen actuele onderwerpen aan de orde die ook in het Europees Parlement spelen. Door hun verschillende achtergronden maar ook door hun jeugdige kijk op de zaken, komen de deelnemers vaak tot verrassende resultaten.

Alle provincies en de regio Rotterdam hebben een eigen organisatie met een breed netwerk van scholen die meedoen aan het MEP. Coördinatoren – veelal docenten - zien er, samen met het bestuur van de Stichting Model European Parliament Nederland, op toe dat op de scholen naast de simulatiezitting ook ruime aandacht aan het project wordt gegeven in de vorm van een Europese week, een Europese markt of andere Europese activiteiten. Speciale aandacht wordt gegeven aan de basis van de Europese Unie, namelijk het waarborgen van vrijheid en democratie binnen Europa.

Van de leerlingen die meedoen aan de provinciale zittingen van het MEP worden de besten afgevaardigd naar de jaarlijkse nationale conferentie in Den Haag. Daar vindt de selectie plaats voor deelname aan de internationale conferenties die twee keer per jaar worden gehouden, telkens in een andere lidstaat.

De deelnemende scholieren worden sterk doordrongen van het belang van Europa en via hen ook hun familieleden, medescholieren en docenten. Publiciteit in de media over de conferenties maakt het multiplier effect nog groter.

Tijdens de nationale en internationale conferenties bouwen de deelnemers een breed netwerk op van Nederlandse en Europese contacten. Het MEP stimuleert hen ook om die contacten te blijven onderhouden. Om het jaar wordt daartoe een bijeenkomst van oud-deelnemers, de European Youth Ambassadors, georganiseerd. De volgende bijeenkomst zal in 2009 plaatsvinden.

Sinds de uitbreiding van de EU hebben ook veel van de nieuwe lidstaten een Model European Parliament organisatie. Voor deze landen, waar hele generaties onder een communistisch regime zijn opgegroeid, blijkt het MEP een ideaal middel om de jeugd te laten beseffen dat ze deel uitmaken van de Europese Unie. Het begrip democratie gaat voor de deelnemers uit deze landen echt leven op de nationale en internationale MEP conferenties. Ze bespreken vraagstukken die werkelijk spelen binnen de EU en leren hoe het is om hier in volle vrijheid samen over te kunnen beslissen.

De overheid ondersteunt de activiteiten van de Stichting MEP Nederland met subsidies en ook door vergaderruimten ter beschikking te stellen in de Raad van State, in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, gemeente- en provinciehuizen.

De imposante omgeving werkt uiteraard zeer inspirerend op de jonge 'Europarlementariërs'. De prestigieuze locaties, maar vooral de zeer hoge kwaliteit van de debatten, dragen keer op keer bij aan de uitstekende reputatie van MEP Nederland. De aandacht in de media is dan ook zonder uitzondering zeer positief.

Het Model European Parliament in 2008

In alle provincies en in de regio Rotterdam zijn in het voorjaar van 2008 provinciale MEP conferenties gehouden. Voorafgaand aan deze conferenties hadden diverse scholen ook nog eigen schoolconferenties of andere activiteiten die de EU onder de aandacht brachten.

In september werd de 20e nationale MEP conferentie gehouden, waarbij elke provinciale delegatie een EU-lidstaat vertegenwoordigde. De opening vond plaats in de Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De secretaris-generaal van de Stichting MEP Nederland, mevrouw van Sminia-Meijerink, heette de deelnemers welkom. De Algemene Vergadering werd eveneens in de Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden. Deze werd geopend door mevrouw Verbeet, voorzitter van de Tweede Kamer.

Nederlandse delegaties namen deel aan de twee internationale MEP conferenties: in april in Zweden en in november in Slowakije. Deze internationale conferenties zijn altijd weer een sterke motivator voor de scholieren om mee te doen aan de nationale conferentie. De Europese saamhorigheid wordt hier echt in praktijk gebracht en er worden belangrijke internationale contacten gelegd.

Het in 2006 gestarte project voor het VMBO heeft helaas geen voortgang kunnen vinden wegens gebrek aan financiële middelen.

Onderscheiding secretaris-generaal

Tijdens de openingsceremonie van de nationale MEP conferentie 2008 in de Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, deelde de burgemeester van Den Haag, de heer van Aartsen, mee dat mevrouw van Sminia-Meijerink wegens haar inzet voor het Model European Parliament was benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. Vervolgens overhandigde hij haar deze hoge onderscheiding. Burgemeester van Aartsen memoreerde dat mevrouw van Sminia het initiatief heeft genomen voor het MEP en al 20 jaar de drijvende kracht is achter dit programma dat de jeugd dichter bij Europa brengt. Het succes van dit project blijkt uit het feit dat het Model European Parliament nu in alle EU-lidstaten en kandidaat-lidstaten actief is. In haar dankwoord zei mevrouw van Sminia onder andere:

“Ik vind het natuurlijk prachtig dat ik een lintje heb gekregen, maar ik zou het eigenlijk in allemaal kleine stukjes willen knippen om uit te delen aan alle mensen die het MEP ondersteund hebben.”

PROVINCIALE ACTIVITEITEN

Schoolconferenties

In 2008 is het organiseren van MEP conferenties op schoolniveau verder gestimuleerd. Tijdens deze schoolconferenties wordt de delegatie gekozen die de school op de provinciale conferentie vertegenwoordigt. Hiermee wordt het doel van het MEP, namelijk een zo groot mogelijke deelname en een actief informatieprogramma over de EU, bevorderd.

Provinciale conferenties

In het voorjaar van 2008 zijn in alle 12 provincies alsmede in de regio Rotterdam de jaarlijkse provinciale MEP conferenties gehouden. Scholen verspreid over de gehele provincie c.q. regio hebben hieraan deelgenomen.

NATIONALE ACTIVITEITEN

20^e Nationale MEP conferentie

In september 2008 werd de 20e nationale MEP conferentie gehouden.

Net als voorgaande jaren waren de teambuilding en de commissievergaderingen van de Nationale Conferentie gespreid over Nederland. Dit jaar waren het de provincies Groningen,

Overijssel, Utrecht, Flevoland en Limburg die elk twee commissies ontvingen. Een commissie wordt gevormd door gemiddeld dertien delegatieleden: één uit elke provincie of regio. Om elkaar te leren kennen begint het programma met een korte teambuilding. Daarna wordt twee dagen gediscussieerd over het onderwerp van de commissie, waarna in een resolutie een oplossing voor het vraagstuk moet worden neergelegd.

In 2008 werd o.a. gediscussieerd over

- De plaatsing van een raketafweersysteem in Polen en Tsjechië (*Commissie Buitenlandse Zaken*)
- De reductie van broeikasgassen (*Commissie Milieubeheer*)
- Het vraagstuk van het alcoholgebruik onder jongeren (*Commissie Volksgezondheid*)
- De ontwikkeling van windenergie (*Commissie Energie*)
- De harmonisatie van de onderwijssystemen binnen de EU (*Commissie Onderwijs*)
- Het vraagstuk van integratie van immigranten (*Commissie Burgerlijke Vrijheden*)

Halverwege de week komen alle commissies naar Den Haag, waar zij worden ondergebracht in het StayOkay hotel. De laatste twee dagen wordt in de Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de Algemene Vergadering gehouden. Hier worden de door de commissies opgestelde resoluties besproken en in stemming gebracht.

Programma Nationale Model European Parliament conferentie 2008

zondag 21 september

- circa 14.00 uur De leden van de diverse commissies worden door de commissie-voorzitters verwelkomd in Groningen, Zwolle, Utrecht, Lelystad, Emmeloord en Kerkrade.
- 15.00 uur Teambuilding-programma + avondmaaltijd

maandag 22 september

- 09.00 – 17.30 uur Commissievergaderingen in de provinciehuizen te Groningen, Zwolle en Lelystad, in het gemeentehuis te Utrecht, bij de Gemeente Noord-oostpolder te Emmeloord en op conferentieoord Rolduc te Kerkrade

dinsdag 23 september

- 08.30 – 16.00 uur Commissievergaderingen
- 16.00 uur Correctievergadering van de opgestelde resoluties en toezending resoluties aan het secretariaat-generaal in Den Haag

woensdag 24 september

- 13.00 uur Aankomst delegaties in Den Haag, Stayokay Hotel
- 15.00 – 17.00 uur Officiële opening van het Model European Parliament Nederland 2008
Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Welkom* Mr. B.J. van Sminia-Meijerink, *secretaris-generaal Stichting MEP Nederland*
- Spreekers* Drs. N.G.M. Wegter, *voorzitter Stichting MEP Nederland*
Vertegenwoordigers van de delegaties
- 17.30 uur Delegatievergaderingen
- 21.00 uur Ontvangst provinciale coördinatoren op het secretariaat-generaal

donderdag 25 september

- 09.00 – 16.30 uur Algemene Vergadering
Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Spreeker* Mevrouw G.A. Verbeet, voorzitter van de Tweede Kamer

vrijdag 26 september

- 08.30 – 16.30 uur Algemene Vergadering
Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
- 16.30 uur Officiële sluiting van het Model European Parliament Nederland 2008
- Spreekers* L.W. van Hasselt,
directeur Europese Commissie Vertegenwoordiging in Nederland
Mr. B.J. van Sminia-Meijerink, *secretaris-generaal Stichting MEP Nederland*
- 17.30 uur Afscheidsdiner in de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Modern European Press

Voor het derde jaar op rij werd door commissievoorzitters tijdens de dagen van de Algemene Vergadering een krant samengesteld: de *Modern European Press*. Zij hebben op professionele wijze zeer levendig verslag gedaan van de nationale conferentie.

Quotes uit de *Modern European Press*

*“MEP is GOED!
De Europese insteek is heel erg goed en ik denk dat dit project ook heel erg lang zal doorlopen. Europa heeft zo’n groot effect op Nederland.”
(Groen Links Tweede Kamerlid Tofik Dibi)*

“Als je als commissievoorzitter bij de teambuilding enkele commissieleden in het klimrek ziet hangen ga je je verwachtingen stiekem bijstellen. Maar toch zijn zij het geweest die goed probleemstellingen konden neerzetten.”

“Het goede debat werd af en toe afgewisseld met een flinke lachbui wat de dagen in Zwolle erg leuk maakten.”

*“Word lid van een politieke partij, dan komt er vanzelf een moment waarop je actief kunt worden bij jou in de buurt of binnen de jongerenafdeling”
(tip van Tweede Kamer-voorzitter Gerdi Verbeet)*

“Het was een mooi gezicht tijdens de lunchpauze. Een grote groep jongeren strak in ’t pak op het Binnenhof”

INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Met de uitbreiding van de Europese Unie is ook het aantal landen dat deelneemt aan de internationale MEP conferenties gegroeid. Dertig landen doen inmiddels mee: zeventwintig lidstaten en drie kandidaat-lidstaten. Zij worden allemaal uitgenodigd voor de conferenties, zo ook in 2008 in Zweden en Slowakije. Wat opvalt is dat vooral in de voormalige Oostblok-landen de begrippen vrijheid en democratie in de simulatiezittingen van het Model European Parlement tot leven komen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in veel van deze landen het Model European Parlement wijd verspreid is over het land. (bijvoorbeeld Estland, Litouwen, Slowakije en Roemenië).

Als een land onverhoopt niet kan deelnemen aan een internationale conferentie, komt een ander land met een tweede delegatie die dan het betreffende land vertegenwoordigt.

De ambassadeur van het land dat het voorzitterschap van de Europese Unie bekleedt, wordt uitgenodigd tijdens de conferentie het woord te voeren.

Het secretariaat-generaal in Den Haag organiseert samen met het gastland de internationale MEP conferenties.

Internationale MEP conferentie Stockholm, Zweden

Het karakteristieke stadhuis van Stockholm

Van 13 tot en met 18 april 2008 werd in Stockholm de 28^e internationale MEP conferentie gehouden. Het was voor de tweede keer dat Zweden een internationale MEP conferentie gastvrijheid bood.

Alle 27 lidstaten, alsmede de 3 kandidaat-lidstaten waren uitgenodigd.

Hieronder het verkort programma van de conferentie en een verslag van de Nederlandse delegatie.

<h3>Programma Model European Parliament Stockholm, Zweden</h3>
--

Sunday 13 April

09 h 00 – 17 h 00

Arrival of the delegations in Stockholm and transfer to the host families

20 h 00 – 22 h 00

Welcome buffet for directors/teachers

Monday 14 April

- 09 h 00   Opening Ceremony Model European Parliament Sweden
Open-air Museum Skansen
- Welcome*   Anna van Sminia, *Secretary-General of the MEP Foundation*
Speakers   Metoda Mikuž Bračković,
Deputy chief of Mission of the Embassy of Slovenia
Birgitta Ohlsson,
Member of the Swedish Parliament and Committee on Foreign Affairs
Marie-Louise Hammer Åberg,
Head of Upper Secondary Education, Stockholm Education Administration
Bo Kristoffersson, *Principal Viktor Rydberg Gymnasium*
Matilda Ekelund, *President of the General Assembly of MEP Sweden*
Heads of delegation of Member States and Candidate-Countries of the EU
- 12 h 00 – 16 h 00   Teambuilding programme for delegates at Skansen

Tuesday 15 April

- 08 h 30 – 18 h 00   Committee meetings and lunch
- 08 h 30   Excursion for directors/teachers to Uppsala
- 16 h 30   Workshop on pedagogy for directors / teachers

Wednesday 16 April

- 08 h 30 – 13 h 00   Committee meetings and lunch
- 09 h 00 – 13 h 00   City Tour for directors / teachers
Free afternoon
- evening   Delegates and directors/teachers are received and have dinner in their
respective embassies

Thursday 17 April

- 10 h 00 – 17 h 00   Delegation meetings lunch and lobbying
- 17 h 30   Reception for delegates, directors / teachers and host families in
Stockholms Stadshus (City Hall)
- Speakers*   Kersti Py Börjeson, *Vice-President of the Stockholm City Council*
Lotta Edholm,
Vice-Mayor of Stockholm, Schools and Education Division

Friday 18 April

- 09 h 00 – 17 h 00   General Assembly in the Sveriges Riksdag (Swedish Parliament)
- Welcome*   Per Westerberg, *Speaker of the Swedish Parliament*
Speaker   Anna Kinberg Batra, *Chair of the Committee on European Union Affairs*

Saturday 19 April

- 09 h 00 – 17 h 00   General Assembly in the Swedish Parliament
- 17 h 00 – 17 h 30   Closing Ceremony of the Model European Parliament Sweden
- Speakers*   Bo Kristoffersson, *Principal Viktor Rydberg Gymnasium*
Anna van Sminia, *Secretary-General of the MEP Foundation*
Matilda Ekelund, *President of the General Assembly of MEP Sweden*
- 18 h 30 – 21 h 00   Farewell buffet-dinner

Nederlandse delegatie internationale MEP conferentie Stockholm, Zweden

- Guido Roemeling, Delfzijl (Groningen)
- Jeremy Dekker, IJsselstein (Utrecht)
- Matthijs Knijnenburg, Sint Pancras (Noord-Holland)
- Willem van der Graaf, Rotterdam (Regio Rotterdam)
- Marilot Batenburg, Middelburg (Zeeland)
- Daniëlle Verver (commissievoorzitter), IJsselstein (Utrecht)
- Jeroen Franzen (begeleider), MEP coördinator Drenthe

Knäckebröd en resoluties, door Jeremy Dekker

Na enige uren vertraging op Schiphol, vlogen we uiteindelijk in anderhalf uur naar Stockholm.

Inmiddels was het al laat in de avond en ontzettend donker buiten. Gelukkig waren de gastgezinnen op de hoogte van onze late aankomst. Met de bus werden we naar een plek gebracht waar zij ons op zouden halen. In de bus werd ik al gebeld door de vader van het gezin die mij vertelde waar ik moest uitstappen. Ook zei hij dat ik mij geen zorgen hoefde te maken over de aankomsttijd, de familie sliep toch altijd pas laat in de avond. Daarbij zei hij trots dat ik moest uitkijken naar een grote Mercedes. En dat bleek niet overdreven... De auto bleek ook symbool te staan voor het huis, want dat was al net zo verbazingwekkend groot. Later bleek dat bijna iedereen het flink getroffen had met de gastgezinnen. De gastvrijheid in de gezinnen was enorm, net zoals de betrokkenheid gedurende de hele week.

De Nederlandse delegatie voor de Riksdag

Maandagochtend vond de openingsceremonie plaats in een conferentiezaal van een groot openluchtmuseum, Skansen. De hoofdingang bleek echter moeilijker te vinden dan gedacht; bijna de gehele delegatie was later dan de afgesproken tijd. Mijn gastouders hadden de route voor mij uitgestippeld, uitgelegd waar zij mij op de metro zouden zetten en waar ik vervolgens uit moest stappen. Daarna was het ongeveer 20 minuutjes lopen. Dat bleek dus flink tegen te vallen: elke Zweed die ik de weg vroeg vertelde mij dat het nog maar een paar minuten lopen was. Inmiddels liep ik wel een flinke tijd door een prachtig deel van Stockholm.

In de conferentiezaal luisterden we eerst naar de speeches van de organisatoren en leidinggevenden die betrokken waren bij het MEP in Stockholm. Daarna volgden de openingsspeeches van de delegatiehoofden. Voor mij was het extra spannend, aangezien ik een van die delegatiehoofden was. Maar gelukkig verliep de speech prima en het was natuurlijk ook erg leuk om te doen. De overige openingsspeeches waren zeer verrassend vergeleken met die op de nationale conferenties in Nederland: een zangkoor, een toneelstukje, diapresentaties en gelukkig ook inhoudelijke speeches. Na de lunch was het tijd voor de teambuilding.

Dinsdag begonnen de commissievergaderingen in twee verschillende scholen. Van 's ochtends vroeg tot zo'n zes uur in de avond werd er flink gedebatteerd. In de middag hadden we een lunch zoals alle leerlingen van de betreffende school die krijgen voorgeschoteld. 's Avonds gingen we weer naar het gastgezin. Voor mij absoluut een soort 'thuiskomen', veel gezelligheid, drukte en lekker eten. Na het eten ben ik samen met de oudste dochter de auto ingestapt om het zoontje van zijn voetbaltraining op te halen. Ondertussen kreeg ik een complete rondleiding door de mooie buurt. Bij thuiskomst nog even de laatste voorbereidingen voor de volgende dag afgerond en toen weer gaan slapen.

Woensdag waren er opnieuw commissievergaderingen. De laatste puntjes op de i zetten, fouten uit de resolutie halen en opnieuw bespreken. Daarna werden de speeches verdeeld en konden we gaan genieten van een vrije middag in Stockholm. Grote winkelstraten bezocht, een Zweedse wollen muts gekocht en raar opgekeken wanneer we alweer mannen en jongens in skinny-jeans zagen lopen. 's Avonds zijn we in een Italiaans restaurant gaan eten en daar bleven we tot laat in de avond. Ook op weg naar huis hebben we enorm veel gelachen en zo ontstond ook de nieuwste trend: roltrap-rennen. In elk metrostation was namelijk wel een enorme roltrap en dat nodigt natuurlijk uit tot allerlei gekke acties.

Op donderdag vonden de delegatievergaderingen plaats. In een Muffin Bakery gebouwd in een flat bespraken we alle resoluties. De ene resolutie werd net wat heftiger bekritiseerd dan de andere, maar uiteindelijk waren we goed voorbereid voor de Algemene Vergadering. Vervolgens begon het lobbyen, handtekeningen verzamelen voor protesten tegen resoluties, rondsnuffelen vanuit welke hoek er kritiek kon worden verwacht en tactisch overleggen in de commissies. Na dit alles ging de gehele MEP groep naar het gemeentehuis van Stockholm. Daar konden we genieten van een prachtig uitzicht en toen we naar binnen mochten was duidelijk dat het er hier zeer officieel aan toe zou gaan; een naamkaartje én speciale uitnodiging waren nodig om naar binnen te mogen. Na een aantal korte speeches was het tijd om te proeven van een heerlijk buffet in de prachtige zaal waar ook Nobelprijswinnaars worden ontvangen. De zaal bestond uit een wand van miljoenen gouden mozaïeksteentjes.

Vrijdag was de eerste dag van de Algemene Vergadering in het parlamentsgebouw van Zweden, de Riskdag. Het was een slopende dag waarin urenlang werd vergaderd, gediscussieerd en gestemd. Uiteindelijk werden beide resoluties van de commissies vertegenwoordigd door een Nederlandse gedelegeerde, aangenomen met een flinke meerderheid.

Bij terugkomst in mijn gastgezin werd al snel duidelijk dat de jongste dochter, van mijn leeftijd, een feestje had en het was de bedoeling dat ik mee zou gaan. Er bleken nog meer Zweedse meisjes en MEP deelnemers te zijn. We hebben daar lekker gegeten en vervolgens zijn we met een groepje naar een appartement, ergens in een buitenwijk van Stockholm gereden. Blijkbaar is het uitgaansleven in Zweden voor jongeren onder de 18 gewoon verplaatst naar de huiskamers. Er waren wel 50 mensen in een klein appartementje en iedereen was druk aan het dansen op hun sokken, want schoenen worden altijd uitgedaan als men een huis in Zweden betreedt.

Zaterdag was de laatste conferentiedag. De laatste vijf resoluties werden behandeld. De discussies waren levendiger dan de eerste dag. Het was duidelijk dat iedereen beter wist hoe de debatten gevoerd moesten worden en daarom zat er meer vaart in. Tot slot waren er nog wat speeches van belangrijke mensen en daarna was het tijd voor het 'farewell dinner'.

Op zo'n avond, wanneer jongeren uit verschillende landen het zo gezellig met elkaar hebben, voel je je niet alleen Nederlander maar ook écht Europeaan.

Namens alle leden van de Nederlandse delegatie kan ik zeggen dat wij een ontzettend leuke tijd hebben gehad, dat Stockholm een prachtige stad is, dat de Zweden ontzettend gastvrij en vriendelijk zijn en dat het MEP Sweden 2008 absoluut een fantastische ervaring is die we nooit zullen vergeten!

Internationale MEP conferentie Bratislava, Slowakije

Van 8 tot en met 15 november werd in Bratislava de internationale najaarsconferentie van het Model European Parliament gehouden. Ook hier waren alle 27 lidstaten uitgenodigd, alsmede de 3 kandidaat-lidstaten. Nederland nam deel met tien delegatieleden, waarvan vijf Nederland en vijf Letland vertegenwoordigden.

Voor het ministerie van Onderwijs in Slowakije is het Model European Parliament een belangrijk instrument om, na jaren van communisme, de jeugd bewust te maken van de waarde van democratie en vrijheid. Het MEP is in scholen over heel Slowakije geïmplementeerd. Jaarlijks worden vijf regionale MEP conferenties en één nationale conferentie gehouden. De Slowaakse regering hechtte dan ook veel waarde aan deze internationale MEP conferentie in Bratislava. De conferentie zou nog een extra dimensie hebben gekregen omdat minister-president Balkenende - tijdens zijn officiële bezoek aan Slowakije en op voorstel van de Nederlandse ambassadeur, de heer Swartbol - de Algemene Vergadering van de internationale MEP conferentie zou toespreken. Helaas is dit op het laatste moment niet doorgegaan.

Programma Model European Parliament Bratislava, Slowakije

Saturday 8 November

9 h 00 – 17 h 00   Arrival of the delegations in Bratislava, transfer to the host families
19 h 00   Welcome dinner for directors/teachers

Sunday 9 November

09 h 00   Meeting committee presidents, Gymnázium Jura Hronca
10 h 00 – 13 h 30   Teambuilding programme and lunch for delegates
14 h 00 – 17 h 30   Committee meetings

Monday 10 November

10 h 00 – 12 h 15   Opening Ceremony Model European Parliament Bratislava
Mirror Hall of the Primate's Palace (Old Town Hall)
Welcome   Anna van Sminia, *Secretary-General of the MEP Foundation*
Speakers   Andrej Ďurkovský, *Mayor of Bratislava*
Robert Hajšel, *Director of the European Parliament Office in Bratislava*
Heads of delegation of Member States and Candidate-Countries of the EU
Dávid Žitňanský, *President of the General Assembly of MEP Bratislava*
14 h 30 – 18 h 30   Committee meetings
evening   Delegates and directors/teachers are received and have dinner in their
respective embassies

Tuesday 11 November

08 h 30 – 16 h 00	Committee meetings and lunch
10 h 00 – 12 h 00	Excursion for teachers to Devin Castle
evening	Delegates have dinner and spend the evening with their host families
20 h 00	Dinner for directors/teachers in Hotel NIVY

Wednesday 12 November

10 h 30 – 12 h 30	Guided city tour for teachers and delegates
13 h 30 – 14 h 30	Lunch for directors/teachers and delegates
15 h 00 – 18 h 00	Delegation meetings and lobbying, Súkromné Gymnázium
evening	Delegates and directors/teachers are received and have dinner in their respective embassies

Thursday 13 November

08 h 30 – 16 h 15	General Assembly at the National Council of the Slovak Republic
	<i>Welcome</i> Miroslav Číž, <i>Vice-president of the National Council of Slovakia</i>
	<i>Speaker</i> Bibiána Obrimčáková, <i>State Secretary, Ministry of Education</i>
17 h 30 – 19 h 00	Reception hosted by H.E. Ivan Gašparovič, <i>President of the Slovak Republic</i>

Friday 14 November

08 h 15 – 16 h 00	General Assembly at the National Council of the Slovak Republic
16 h 00 – 16 h 30	Closing Ceremony of the Model European Parliament Bratislava
	<i>Speakers</i> Eleni Apeyitou, <i>Chargé d’Affaires a.i., Embassy of Cyprus</i>
	Eva Obžerová, <i>National coordinator of MEP Slovakia</i>
	Anna van Sminia, <i>Secretary-General of the MEP Foundation</i>
	Dávid Žitňanský, <i>President of the General Assembly of MEP Bratislava</i>
17 h 30	Farewell party

De Nederlandse delegatie te gast op de residentie van ambassadeur Swartbol

Nederlandse delegatie internationale MEP conferentie Bratislava, Slowakije

- Madelon Molhoek, Zwolle (Overijssel)
- Elmar Smid, Arnhem (Gelderland)
- Bas Dijkmans van Gunst, Ameide (Utrecht)
- Robin Neef, Almere (Flevoland)
- Roy Dekker, Heemskerk (Noord-Holland)
- Maurits Hortensius, Vlaardingen (Zuid-Holland)
- Lianne Brummelhuis, Rotterdam (Regio Rotterdam)
- Martijn Heugen, Vlissingen (Zeeland)
- Roos van der Sterren, 's-Hertogenbosch (Noord-Brabant)
- Raphaël Lepot, Maastricht (Limburg)
- Laurie van Dalm (commissievoorzitter), Westervoort (Gelderland)
- Erik Kaper, begeleider MEP Overijssel

Luisteren en lobbyen in Bratislava, door Roos van der Sterren

Tien leerlingen uit verschillende provincies in Nederland, begeleid door de heer Kaper, vormden de Nederlandse delegatie naar MEP Bratislava. Zowel de landen Letland als Nederland werden door Nederlandse scholieren vertegenwoordigd. Na het horen van de indeling in twee delegaties begonnen de voorbereidingen. Het was de bedoeling om van tevoren een uiteenzetting van je onderwerp te maken. Dit hield in: een formulering van de probleemstelling, het analyseren van de huidige situatie en een uiteenzetting met betrekking tot het standpunt van de Nederlandse regering. Niet alleen door het lezen, markeren en verwerken van informatie, maar ook door het analyseren van de door EU-lidstaten ingenomen standpunten kreeg ik een completer beeld van het complexe probleem.

Het bekijken en benaderen van een probleem vanuit verschillende perspectieven, is naar mijn mening een erg belangrijk aspect bij de voorbereiding. Deze uiteenzetting vormde een goede basis voor de internationale conferentie.

Enmaal aangekomen in Bratislava bleek dat er een goed gevuld en gevarieerd programma was voor die week. De openingsceremonie was in de bijzonder mooie Spiegelzaal van het aartsbisschoppelijk paleis, waar in 1806 – na de slag bij Austerlitz (de Driekeizer-slag) de Vrede van Presburg (thans Bratislava) werd gesloten. Dit gaf het geheel een speciaal effect.

Deelnemers voor het aartsbisschoppelijk paleis

De openingsspeeches waren van goede lengte zodat ze, ondanks de grote hoeveelheid, uitstekend te behappen waren. We begonnen daarna direct met een teambuilding om zo je commissieleden te leren kennen.

Nadat dit was afgerond begonnen de commissievergaderingen op dezelfde locatie. Nu kon het ‘echte werk’ beginnen. Ondanks de taalbarrière ging het analyseren van de problemen vrij vlot, evenals het aandragen van eventuele oplossingen. Door de vele verschillende nationaliteiten werden alle aspecten die bij de stelling kwamen kijken ontzettend goed doorgrond en van alle kanten belicht. Ik denk dat dit er mede voor zorgde dat wij er als commissie, in de betrekkelijk korte periode, in geslaagd zijn om een solide resolutie op te stellen. De Algemene Vergadering die hierop volgde was eveneens vertrouwd. Het debatteren, luisteren, lobbyen, speechen en overtuigen van delegatieleden werd een hele ervaring door het fanatisme van de groep. Het ging er niet zozeer om of die resolutie nou wel of niet werd aangenomen, maar het draaide meer om het aankaarten van eventuele zwakke punten en deze toe te lichten. Een levendig debat, waarbij de emoties soms hoog opliepen, was het resultaat. Ook andere activiteiten maakten de week uniek. Het bezoek aan onze eigen ambassade was fantastisch. De kans om met deze mensen in contact te komen en met hen te kunnen praten over het verleden en de toekomst zorgde ervoor dat ik veel nieuwe inzichten kreeg. Het was een uitzonderlijke avond en van grote waarde voor alle Nederlandse leerlingen. Het feit dat alle delegatiehoofden, commissievoorzitters en begeleiders ook nog naar het presidentieel paleis mochten en daar ontvangen werden door de vrouw van de president maakte de bijzondere week onvergetelijk.

De internationale conferentie van het Model European Parliament droeg, naar mijn mening, ontzettend veel bij aan belangrijke aspecten als: het schrijven van speeches, het overtuigen van anderen, lobbyen, het verfijnen van debatteer-technieken, het formuleren van gedachten en het luisteren naar anderen.

Maar niet alleen de leerzame kant kenmerkte deze week, ook het ontmoeten van mensen met dezelfde mentaliteit, hetzelfde doorzettingsvermogen en dezelfde zelfstandigheid zorgde ervoor dat ik ontzettend heb genoten.

Uiteraard heb ik hier veel contacten aan overgehouden die hopelijk nog lang blijven bestaan.

Ik ben buitengewoon dankbaar voor het feit dat ik deze speciale ervaring mocht meemaken en zie al het geleerde nu al terug in mijn dagelijkse bezigheden.

Toespraak van de heer Miroslav Číž in het Slowaakse Parlement

Model OVSE Wenen

In 2007 is bij de Nederlandse Permanent Vertegenwoordiger bij de OVSE in Wenen, mevrouw van Veldhuizen-Rothenbücher, het idee ontstaan om een Model OVSE te organiseren.

Zij vroeg mevrouw van Sminia, om naar Wenen te komen en vooraanstaande ambassadeurs bij de OVSE te overtuigen van het nut van een dergelijk project en algemene richtlijnen te geven voor de organisatie.

In maart 2008 bracht mevrouw van Sminia nog een bezoek aan Wenen om samen met het organisatiecomité details van de zitting te bespreken en het programma op verschillende punten te verfijnen en aan te passen. Het was verrassend om te zien dat nu ook bij de OVSE in Wenen het organisatieschema van het MEP met veel succes gebruikt werd.

In juli 2008 reisde een Nederlandse delegatie naar Wenen om aan de Model OVSE conferentie deel te nemen.

Nederlandse delegatie Model OVSE - Wenen, Oostenrijk

- *Jorian Hamster, (Gelderland)*
- *Richard de Jager
(begeleider,
MEP coördinator
Noord-Holland)*
- *Sam Trompert,
(Noord-Holland)*
- *Anna Baudoin, (Drenthe)*

Conference Programme Model OSCE, Vienna
--

Friday 4 July

14 h 00 – 18 h 00   Registration, Hofburg Congress Centre

Saturday 5 July

14 h 00 – 14 h 30   Gathering of students, professors, and members
of OSCE participating states

14 h 30 – 15 h 00   Welcoming session, Festival Hall

15 h 00 – 16 h 00   Introductory panel, Festival Hall

16 h 00 – 16 h 30   Coffee break with ambassadors

16 h 30 - 18 h 30   OSCE workshops

18 h 45 – 21 h 00   Austrian Evening

Sunday 6 July

09 h 00 – 09 h 30   Opening session, Hofburg Congress Centre

09 h 30 – 12 h 30   Committee meetings on the first, second and third dimension

12 h 30 – 14 h 00   Lunch and informal talks

14 h 00 – 16 h 00   Preparatory committee meeting

16 h 00 – 16 h 30   Coffee break

16 h 30 – 18 h 00   Preparatory committee meeting continues

Monday 7 July

09 h 00 – 17 h 00   Permanent council with coffee breaks and lunch

17 h 00 – 18 h 00   Assessment of the Model OSCE conference

                                 Dialogue between participants and OSCE officials

18 h 00   Closing remarks

19 h 00 – 19 h 45   Concert by the string orchestra Primavera, Czech Republic

19 h 45 – 21 h 00   Closing ceremony and buffet

Committee meetings en coffee breaks in Wenen, verslag van de Nederlandse delegatie

De modelconferentie begon met het inschrijven in de Hofburg, het voormalige paleis van de Oostenrijkse keizers waar nu o.a. de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) zetelt. Ieder land had een ander OVSE land toegewezen gekregen om te vertegenwoordigen; aan Nederland was Turkije toebedeeld. Later die dag was de Nederlandse delegatie uitgenodigd op de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de OVSE, om kennis te maken met de diplomaten en met de Nederlandse ambassadeur. Dit gaf inzicht in de dagelijkse werkzaamheden op de ambassade. Na een korte kennismaking volgde de mogelijkheid om vragen te stellen over het werk zelf en de inhoud van de Model OVSE conferentie.

Vrijdagavond werd de delegatie wederom uitgenodigd door de Nederlandse ambassadeur, maar dit keer bij ambassadeur van Veldhuizen thuis. Naast de Nederlandse delegatie waren ook de Turkse en de Servische delegaties uitgenodigd met hun ambassadeurs. Zo konden de delegaties kennis maken met elkaar nuttige informatie voor de Model OVSE conferentie vergaren. Helaas was de Servische delegatie op vrijdag nog niet in Wenen gearriveerd en was de Turkse ambassadeur verhinderd. Daartegenover stond de aanwezigheid van een Turkse diplomaat, die de nodige vragen op zich afgevuurd heeft gekregen.

Op zaterdag was de officiële opening met veel hoge OVSE-bestuurders en diplomaten. Zij vertelden over hun werk en het functioneren van de OVSE. Hierna volgden workshops over o.a. diplomatie, internationaal recht en de verschillende onderwerpen die tijdens deze conferentie aan de orde zouden komen. Bij het diner werden de landen voorgesteld, met geschiedenis, vlaggen en zelfs volksliederen.

Op zondag begon het echte werk. De vergaderingen waren zoveel mogelijk opgezet naar de structuur van de echte OVSE vergaderingen. De organisatie had alles in het werk gesteld om het échte werk zo goed mogelijk na te bootsen, waardoor de deelnemers – hoewel de onderwerpen geheel fictief waren – zich al snel als gelauwerde officials door de straten van Wenen begaven. Zelfs de vergaderlocaties van de OVSE waren beschikbaar gesteld voor de modelconferentie. Gewapend met pen, papier, tafelmicrofoons en landenbordjes begonnen de diplomaten in spe aan de eerste vergadering: de committee-meetings.

De OVSE is organisatorisch opgedeeld in drie verschillende dimensies: een politiek-militaire, een economische en een menselijke dimensie. Beslissingen in deze drie dimensies moeten eerst voorbereid worden door diplomaten in commissies, waarvan er dus ook drie zijn. Van tevoren was per dimensie een casus gemaakt. Voor de politiek-militaire dimensie was dit een scenario waarin cybercrime en terrorisme een rol speelden. De economische en op milieu gerichte dimensie keek naar watermanagement in Centraal Azië en de menselijke dimensie hield zich bezig met de positie van Roma en Sinti en de daaraan verbonden mensensmokkel. Tijdens de committee meetings worden de eigen eisen op tafel gelegd en tast men de wensen van anderen af. Men probeert ‘bondgenoten’ te zoeken om sterker te staan.

Echt vlamme debatten zijn er tijdens de committee-meetings niet geweest. Deze vinden plaats buiten de vergaderingen. Diplomaten noemen dit ‘coffee breaks’.

En dat was voor de diplomatieke leken die wij zijn nogal een omschakeling. Op school leerden wij dat een ‘coffee break’ een pauze was van ongeveer een kwartier tot een half uur, waarin men in de gelegenheid gesteld werd om een kop welverdiende koffie te nuttigen. Bij de OVSE is daar niets van waar. Ten eerste is het geen pauze, want het echte onderhandelen vindt juist plaats in de *break*, en ook *coffee* was in geen velden of wegen te bekennen! Het is simpelweg de bedoeling dat er gelobbyd en onderhandeld wordt. Er werd alles in het werk gesteld om alles zo realistisch mogelijk te maken en dus volgden er de nodige aanwijzingen over wie met wie behoorde te onderhandelen. “De Europese Unie behoort altijd eerst alles overeen te komen en met een gezamenlijk statement te komen, gaan jullie daar maar staan.” Als Turkije hoorden we helaas nèt nergens bij. Gelukkig konden wij ons snel aanpassen en onderhandelden wij er lustig op los. De koffie moest maar wachten tot tijdens de committee meetings.

De volgende vergadering is de zogenaamde ‘preparatory committee’ die plaatsvond op zondagmiddag. Ook dit is een officieel onderdeel van de OVSE-structuur. Hier wordt overlegd over de formuleringen in de documenten en over sommige onderwerpen inhoudelijk als er nog geen consensus is. Op het moment dat de PrepCom begint, is het de bedoeling dat de verschillende deelnemende landen over het grootste gedeelte van het *draft document* overeenstemming hebben bereikt. Enkele zaken dienen nog even nader besproken te worden, maar echt nieuwe onderwerpen komen niet meer aan bod.

De modelconferentie week hier af van de realiteit. In verband met tijdgebrek waren de meeste committee meetings eigenlijk nog niet afgerond op het moment dat de PrepCom moest beginnen. Daardoor werd de PrepCom een verlengde van de eerdere vergadering. Ook hier volgden dus de nodige ‘coffee breaks’ om er gezamenlijk uit te kunnen komen. Maar uiteindelijk is het het resultaat dat telt en dat werd in alle dimensies bereikt: consensus.

De Permanent Council vergadert eigenlijk niet. De deelnemende staten leggen allemaal – afzonderlijk van elkaar of groepsgewijs, zoals de EU – een statement af over de *draft documents*. Als de zogenaamde stilte-procedure (die zondagavond wordt geopend) tijdens deze vergadersessies niet doorbroken wordt, d.w.z. geen enkele staat geeft te kennen af te zien van de afspraken zoals die gemaakt zijn in de voorafgaande vergadersessies, worden de verschillende overeenkomsten definitief en officieel besloten. De Permanent Council is dus het belangrijkste, maar ook het minst interessant. Tijdens de eerste modelconferentie van de OVSE bleef het stil tijdens de *silence procedure* en kon iedere dimensie het goed met elkaar eens worden. Fictieve problemen werden écht opgelost.

Buiten alle officiële vergaderingen om was de Model OVSE een goede manier om contacten te leggen. Dit gebeurde zowel met ambassadeurs en andere diplomaten als met de deelnemers. 's Avonds werd er ook nog druk door vergaderd in de hotels of de plaatselijke kroegen van Wenen. Deze gesprekken gingen vaak niet meer over de onderwerpen voor de modelconferentie, maar over werkelijke politieke toestanden en gebeurtenissen. Al met al krijg je door het contact met mensen van verschillende nationaliteiten en politieke ideeën leuke discussies en inzichten. Daarnaast werden er door de diplomaten ook driftig visitekaartjes weggegeven en werd meer dan eens gezegd dat we altijd welkom waren met vragen. Deze conferentie heeft ons meerdere sociale contacten en misschien zelfs mogelijke stageplekken voor de toekomst opgeleverd. Het was een geweldige ervaring!

Congrescentrum Hofburg - Wenen

VERKORTE JAARREKENING 2008**1. REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2008**

	Werkelijk 2008	Werkelijk 2007
Baten		
Bijdrage Europafonds	--	--
Bijdrage Europees Platform	43.000	43.000
Bijdrage Europese Commissie	22.173	--
Bijdrage Gemeente Den Haag	25.000	--
Bijdrage BUZA inzake bezoek Wenen (OVSE)	--	557
Giften, sponsors	--	84.000
Bijdragen Nederlandse deelnemers	20.930	7.200
Bijdragen landen aan internationale conferenties	64.160	39.300
Bankrente	171	418
	<u>175.434</u>	<u>174.475</u>
Lasten		
Nationale conferentiekosten	21.656	37.753
Onkostenvergoeding coördinatoren	6.500	6.500
Internationale conferentiekosten	61.653	39.328
Deelname ned.delegaties int.conf.	9.083	11.211
VMBO project	--	9.943
European Youth Ambassadors Day	--	4.109
Kosten publiciteit Europafonds	--	-23
Organisatie- en administratiekosten	78.198	65.635
	<u>177.090</u>	<u>174.456</u>
Resultaat	<u>-1.656</u>	<u>19</u>

2. BALANS PER 31 DECEMBER 2008

	<u>31-12-08</u>	<u>31-12-07</u>
ACTIVA		
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	25.671	635
Rekening-courant ELENA Consultants B.V.	1.190	5.000
Liquide middelen	9.614	35.632
Totaal activa	<u><u>36.475</u></u>	<u><u>41.267</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	-1.637	-9.981
Bestemmingsreserve	15.000	25.000
	<u>13.363</u>	<u>15.019</u>
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Overige schulden en overlopende passiva	23.112	26.248
	<u><u>36.475</u></u>	<u><u>41.267</u></u>

Accountantsverklaring

Wij hebben de in dit verslag opgenomen verkorte jaarrekening van de stichting MEP Nederland te Den Haag over het jaar 2008 gecontroleerd. De verkorte jaarrekening is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2008 van de Stichting MEP Nederland. Bij die jaarrekening hebben wij op 17 april 2009 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. De verkorte jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de verkorte jaarrekening te verstrekken.

Wij zijn van oordeel dat de verkorte jaarrekening op alle van materieel belang zijnde aspecten in overeenstemming is met de jaarrekening waaraan deze is ontleend.

Voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van de stichting en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle dient de verkorte jaarrekening te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 17 april 2009 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring.

Den Haag, 17 april 2009
Ernst & Young Accountants

STICHTING MODEL EUROPEAN PARLIAMENT NEDERLAND

Comité van Aanbeveling

Mr. H.D. Tjeenk Willink	Vice-President van de Raad van State
Mr. Y.E.M.A. Timmerman-Buck	Voorzitter Eerste Kamer der Staten-Generaal
Mevrouw G.A. Verbeet	Voorzitter Tweede Kamer der Staten-Generaal
Drs. M.J. van den Berg	Commissaris van de Koningin in Groningen
Drs. K. Buitenweg	Lid Europees Parlement
Drs. M.J.T. Martens	Lid Europees Parlement
J.J. van Aartsen	Burgemeester van Den Haag
L.W. van Hasselt	Directeur Europese Commissie Vertegenwoordiging in Nederland
Drs. S. van der Vaart	Hoofd Voorlichtingsbureau Europees Parlement

Bestuur

Drs. N.G.M. Wegter	Voorzitter
Mr. B.J. van Sminia-Meijerink	Secretaris-Generaal
A. van Marken	Penningmeester
Mr. J.H. Drost	
Drs. B. Scheperboer	Afgevaardigde provinciale coördinatoren
Drs. T.P. Louwerse	Afgevaardigde (oud-)deelnemers

Provinciale Coördinatoren

Groningen:	Drs. D.J. Smid / Drs. J.P. Frans
Friesland:	Drs. M.C. Visser
Drenthe:	Drs. J.P. Franzen
Overijssel:	Drs. B. Scheperboer
Gelderland:	Dr. E.J.Th.A.M.A. Smit
Utrecht:	Drs. M.J. Peulen
Flevoland:	Drs. M.E. Hiemstra
Noord-Holland:	Drs. R. de Jager
Zuid-Holland:	A.E.M. Prins
Regio Rotterdam:	Drs. J.M.M. van Kleef
Zeeland:	Drs. A. Ribbens - Pijpelink
Noord-Brabant:	Drs. A.C.S.M. Peters
Limburg:	G.T.T. Frints

